

GERECHTIGHEID, VREDE EN HEELHEID VAN DE SCHEPPING

NIEUWSBRIEF VAN DE KONFERENTIE NEDERLANDSE RELIGIEUZEN

Nummer 22, januari 2020

Redactioneel:

Het nieuwe jaar begon met een hoog oplopend conflict tussen de VS en Iran. Uiterst zorgwekkend gezien het geopolitieke kruitvat dat het Midden-Oosten is. Paus Franciscus riep op tot uiterste terughoudendheid tijdens zijn jaarlijkse ontmoeting met diplomaten op 7 januari jl. Staatslieden die vertrouwen op emotionele en snelle oplossingen behalen kortstondig succes maar lossen geen fundamentele problemen op, aldus de paus.

Deze nieuwsbrief begint met een samenvatting van de vredesboodschap van paus Franciscus voor Wereldvredesdag (1 januari), gevolgd door een analyse van de manier waarop hij zich de afgelopen jaren heeft ingezet inzet voor vrede. De paus is daar creatief en moedig in. Belangrijk is vooral dat hij een visie heeft op de toekomst. Centraal daarin staat de zorg voor de meest kwetsbaren, waaronder hij ook de schepping rekent. Zijn vredesinzet maakt hem wat mij betreft een van de meest inspirerende wereldleiders van dit moment.

Gerard Moorman

VREDE

“We kunnen het verleden niet veranderen. Wel kunnen we onze houding tegenover het verleden veranderen. Laat schuldgevoelens achter je en plant zaden van vergeving. Schuif arrogantie aan de kant en zet er nederigheid voor in de plaats. Plaats liefde op de plek van haat - en maak zo het heden een plek waar je je thuis voelt en de toekomst belofte in zich draagt.” - Maya Angelou (schrijfster en burgerrechtenactivist, 1928-2014)

Paus Franciscus: ‘De wereld heeft vrede-stichters nodig’

Zoals ieder jaar bracht de paus naar aanleiding van Wereldvredesdag op 1 januari een vredesboodschap uit, dit jaar getiteld ‘Vrede als weg van hoop door dialoog, verzoening en ecologische bekering’. In zijn boodschap noemt hij elke

oorlogshandeling “een vorm van broedermoord die de aangeboren roeping van de menselijke familie tot broederschap vernietigt”. Vrede, stabiliteit en veiligheid kunnen volgens hem niet gebouwd worden op angst of bedreigingen. Daarvoor is een dialoog nodig tussen mensen die naar de

waarheid zoeken over de ideologieën en de verschillende meningen heen. De paus gaat ook in op nucleaire bewapening. Daarover is hij duidelijk: nucleaire afschrikking geeft slechts een illusie van veiligheid. Hij wijst op de 'Hibakusha', overlevenden van de atoomvallen tegen Hiroshima en Nagasaki'. "Zij houden voor ons de herinnering levend van de waanzin die plaatsvond in augustus 1945. Dat roept een reactie op van 'nooit weer!'" Vrede vereist, schrijft de paus, ook leven vanuit het besef dat de aarde ons is gegeven. Deze 'ecologische bekering' naar een samenleving te streven die het welzijn van de hele menselijke familie voor ogen heeft en het milieu beschermt. "Alleen zo kunnen we een gemeenschappelijk huis voor allen bouwen, onze verschillen aanvaarden en het leven dat we gekregen hebben vieren." *Een werkvertaling van de boodschap in het Nederlands is te vinden op:*

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=7516>

De vredesinzet van paus Franciscus

Paus Franciscus is een bijzondere vredesactivist, zo bleek tijdens een symposium over 'The Geopolitics of Pope Francis' op 4 december jl. aan de Leuvense theologiefaculteit. Wetenschappers uit verschillende Europese landen gingen in op de heel eigen manier waarop de

huidige paus ijvert voor vrede. Zeven kernmerken vatten de vredesinzet van paus Franciscus samen:

1. Vrijmoedigheid: Franciscus neemt zelden een blad voor de mond. Niet alleen verlaat hij regelmatig de vooraf voorbereide tekst van toespraken, maar hij staat ook vaak interviews toe zonder zich daar de regie volkomen van te willen toe-eigenen, ... regelmatig trouwens tot wanhoop van zijn entourage. Maar door zijn authenticiteit en spontaniteit heeft de Argentijnse paus zich daarmee nog niet in grote problemen gebracht.

2. Aandacht voor de 'periferie': De voornaamste switch in de Vaticaanse geopolitiek is de aandacht voor wat de paus de 'reële en existentiële periferieën' noemt. Hij bezoekt deze perifere gebieden (o.a. Lampedusa en Lesbos) of perifere landen (o.a. de Centraal-Afrikaanse Republiek of Noord-Macedonië). Hij creëert systematisch kardinalen uit perifere bisdommen (o.a. Les Cayes op Haïti, het Kaapverdische Santiago de Cabo Verde of de Polynesische eilandengroep Tonga). "In de mate dat we het centrum verlaten en eruit wegtrekken", zei paus Franciscus in 2015 in een interview, "ontdekken we nieuwe dingen." En als we vanuit die nieuwe plekken en realiteiten, die periferieën, terug naar het centrum kijken, zien we een nieuwe werkelijkheid." De huidige paus durft daarom de voorzichtige paden van de klassieke Vaticaanse diplomatie te verlaten: hij kiest resoluut voor een risicovolle confrontatie met de puinhoop van de realiteit.

3. Geen vrede zonder interreligieuze dialoog: "Angst is een slechte raadgever", zegt deze paus. Hij durft de interreligieuze dialoog aan te gaan vanuit vertrouwen en vanuit de overtuiging dat vrede alleen

mogelijk is als men elkaars religieuze overtuigingen respecteert. Franciscus' gebed in de Blauwe Moskee in Istanbul in 2014 en de eerste pauselijke eucharistieviering op het Arabische Schiereiland in 2019 waren mijlpalen. Belangrijk is het 'Document over de broederlijkheid onder de mensen en voor het samenleven' dat Franciscus en grootimam Ahmed al-Tayyeb van Al Azhar in Caïro in februari 2018 in Abu Dhabi ondertekenden. Het Vaticaan denkt ook na over een soortgelijke verklaring met sjiitische leiders.

4. Religieus geweld is een ketterij: "God, de Almachtige, heeft niemand's verdediging nodig en wil niet dat Zijn naam gebruikt wordt om mensen te terroriseren", luidt het uitdrukkelijk in de verklaring van Abu Dhabi.

"Fundamentalisme bestaat binnen elke godsdienst", zei paus Franciscus in het vliegtuig toen hij in 2015 van het Centraal-Afrikaanse Bangui terugvloog, "ook wij katholieken hebben onze fundamentalisten, en het zijn er veel."

5. Dienend leiderschap: Franciscus laat zich niet voorstaan op onfeilbaarheid. Wat moeten betrokkenen hebben gedacht, toen de paus plots knielde om de verschillende strijdende Zuid-Soedanese leiders die hij samen in Rome ontving, één voor één de voeten te kussen om zijn oproep tot verzoening kracht bij te zetten?

6. Tegen de 'globalisering van de onverschilligheid': De eerste reis van paus Franciscus in juli 2013 was naar het eilandje Lampedusa. Voor de kust waren kort daarvoor honderden migranten verdronken. Hij hekelde tijdens een mis in een klein sportstadion de onverschilligheid van de wereld omtrent migranten. "Wij hebben de zin voor broederlijke

verantwoordelijkheid verloren", zei hij. Als remedie stelt hij alles in het werk om een 'cultuur van barmhartigheid' te promoten. Iemand is barmhartig die zich tot in zijn buik laat raken door de nood van een ander.

7. De aarde is ons gemeenschappelijk huis: Dat is, in een notendop, de boodschap van *Laudato Sí*, de encycliek uit 2015 over integrale ecologie. De aarde is grond van bestaan voor alle levende wezens. We delen deze zelfde aarde en hebben er allemaal belang bij dat we er zorgzaam mee omgaan. Vanuit wie we zijn als mensen, als medeschepselen, kunnen we welbeschouwd dus niet anders dan streven naar vrede tussen elkaar en tussen ons en de schepping.

Bron: kerknet.be

"De toekomst is aan kosmopolieten"

Onlangs verscheen een nieuw boek van journalist, theoloog en filosoof Ralph Bodelier, 'Kosmopolieten. Grote filosofen over een betere wereld voor iedereen'. NieuwW!j publiceerde een interview. Ondanks zorgwekkende ontwikkelingen op het wereldtoneel is Bodelier niet pessimistisch. Bodelier erkent dat er dreigingen zijn: "Met Trump, Bolsonaro en Duterte aan de ene kant, en Al Qaida en IS aan de andere, is de wereld er niet fijner op geworden." Maar toch lijkt de toekomst niet aan hen maar aan kosmopolieten, zegt hij. "Aan jonge wereldburgers met veel nieuwe ideeën

over hoe de samenleving in te richten. Centraal in die ideeën is dat iedereen, wereldwijd, een menswaardig bestaan moet kunnen leiden. Je ziet ze overal opduiken. Bij de klimaatmarsen, in de #metoo beweging, bij #blacklivesmatter. Dat die nieuwe, open generatie opstoot, blijkt ook uit nogal wat onderzoek. De meeste kosmopolieten zijn nu nog twintigers, op termijn nemen ze het stokje over.”

Met de website World's Best News probeerde Bodelier het activisme van mensen te stimuleren. Die website is gestopt. Maar een opvolger is er al: 'World in Progress'. Het wil mensen inspireren om zich in te zetten voor een rechtvaardige en duurzame wereld. Op de site zijn columns en essays te vinden.

Zie: WorldInProgress.nl

Voldoende voedselproductie voorkomt migratie

De FAO (voedsel- en landbouworganisatie) is een onderdeel van de Verenigde Naties. Het stelt zich ten doel wereldwijd de honger te bestrijden. Het Vlaamse tijdschrift Tertio publiceerde begin januari een interview met Dominique Burgeon, directeur crisissituaties en herstel bij de FAO. Hij wees erop dat in vijftig landen zowat honderd miljoen mensen ondervoed zijn. De helft daarvan bevindt zich in negen landen: Jemen, Congo, Afghanistan, Zuid-Sudan, Nigeria, Tsjad, Niger, Burkina Faso en Syrië.

Voor Burgeon is de correlatie tussen conflict en honger overduidelijk. Het is een militaire strategie om mensen uit te hongeren en hun voedselbronnen te vernietigen, vaak ook met de bedoeling dat steden leeglopen en mensen vluchten.

Daarmee legt hij gelijk de link met migratie.

Klimaatverandering is volgens cijfers van het Internal Displacement Monitoring Centre (IDMC) inmiddels de belangrijkste oorzaak van migratie. In de eerste helft van 2019 moesten wereldwijd 10 miljoen mensen hun huizen ontvluchten. In twee derde van de gevallen was dat voor extreem weer zoals stormen en overstromingen. IDMC vindt dat nationale overheden moeten worden gestimuleerd te investeren in duurzame ontwikkeling en veerkracht tegen de gevolgen van de klimaatverandering.

Bron: *Kerknet.be*, 7 januari 2020

Nederlandse 'reaper drones'

Het opblazen van de Iraanse generaal Suleimani door een Amerikaanse reaper drone heeft geleid tot sterk oplopende spanningen in het Midden-Oosten. In hetzelfde weekend doodde in Libië een raket, afgevuurd door een Emirati-drone, tientallen rekruten van een door de VN erkende regering. Dit soort aanvallen neemt wereldwijd toe en roept de vraag op hoe drones geweldgebruik makkelijker maken.

Sinds 2002 vinden operaties met drones plaats, vooral in Somalië, Syrië, Jemen en Libië. Zonder enige vorm van juridische aansprakelijkheid worden raketten afgevuurd op vermeende terroristen,

waarbij ook duizenden burgerslachtoffers vallen. Met name de VS rekken het internationaal recht op, zonder veel duidelijkheid te geven over waarom personen doelwit zijn en zonder burgerslachtoffer te compenseren. Dit leidt ertoe dat de tientallen landen die over militaire drones beschikken (zoals de VS, Israël, Groot-Brittannië en Frankrijk) het Amerikaanse voorbeeld volgen.

Ook Nederland beschikt binnenkort over bewapenbare MQ-9 Reapers. Dat is volgens PAX, de Nederlandse vredesorganisatie, een uitgelezen mogelijkheid om internationaal te pleiten voor heldere begrenzing van het gebruik en export van drones. Er moet een duidelijk juridisch kader komen over geweldsinzet zowel op, maar zeker ook buiten het slagveld. Dat laatste is cruciaal omdat huidige conflicten plaats vinden in diffuse omstandigheden, vaak tegen gewapende groepen en niet tegen een traditioneel leger.

Bron: Trouw, 10 januari 2020

Nijmegen ondertekent ICAN Cities Appeal

Op dit moment zijn er ongeveer 14.500 kernwapens wereldwijd. De ontploffing van één van deze wapens, opzettelijk of per ongeluk, boven een stad zou catastrofale humanitaire gevolgen

hebben. Deze dreiging was de aanleiding voor 122 landen om op 7 juli 2017 het VN-Kernwapenverbod aan te nemen. Het Verdrag verbiedt gebruik, productie en opslaan van nucleaire wapens en legt een stevig fundament voor de totale eliminatie van deze wapens.

De International Campaign to Abolish Nuclear Weapons, Nobelprijswinnaar voor de Vrede in 2017, roept steden en gemeenten op het ICAN Cities Appeal te ondertekenen. Daarmee laten steden zien dat zij geen deel willen hebben aan kernwapens en hun nationale overheid oproepen om het VN-Kernwapenverbod te tekenen en te ratificeren. Op 13 november nam een ruime raadsmeerderheid in Nijmegen een motie aan om het ICAN Cities appeal te ondertekenen. Nijmegen is de eerste Nederlandse stad die dat doet. Het voegt zich hiermee bij een groeiende groep steden wereldwijd, waaronder Parijs, Berlijn, Washington D.C. en Sydney.

“Dezelfde handelswijze die volkeren tot slaaf maakte en hen koloniseerde heeft er nu voor gezorgd dat de aarde op het punt staat van een ecologische implosie. Het is de drang naar ‘ontwikkeling’, smal opgevat, die heeft geleid tot waar we nu staan. De uitdaging nu is vooral om te integreren. We kunnen de aarde niet langer uitsluiten van ons spreken over vergeving, verzoening, transformatie; want ook zij behoort tot de onderdrukten, gemarginaliseerden en kwetsbaren.” — Professor Tinyiko Maluleke (professor theologie aan de University of Pretoria, Zuid-Afrika)

Weer nieuwe klimaatrecords

De lijst van klimaatrecords blijft groeien. Milieudefensie zette 6 zorgwekkende nieuwe records op een rij:

1. De CO₂ uitstoot was nooit zo hoog: Het aantal deeltjes koolstofdioxide (CO₂) in de atmosfeer is hoger dan ooit in de afgelopen miljoenen jaren. De concentratie is vorig jaar toegenomen tot 407,8 parts per million (ppm). Dat blijkt uit onderzoek van de Wereld Meteorologische Organisatie (WMO), een VN-organisatie. Het gaat om 47 procent meer CO₂ dan voor het industriële tijdperk.

2. De temperatuur stijgt: Het afgelopen decennium begon in 2010 met wat toen het heetste jaar ooit was. Dat record werd gebroken in 2014 en verbrijzeld in 2015 en 2016. Het werd de afgelopen 10 jaar officieel 1 graad warmer dan voor de industriële revolutie. In het klimaatakkoord van Parijs staat vastgelegd dat we de opwarming van de aarde moeten beperken tot minder dan 2 graden, liefst niet meer dan 1,5 graad.

3. Poolkappen verdwijnen: Het niveau van het ijs was het laagst in 2012. In 2019 werd het op een na laagste niveau gemeten.

4. De zeespiegel stijgt: De zeespiegel stijgt, door smeltend ijs en omdat het opwarmende oceaanwater steeds verder uitzet. Wereldwijd is de zeespiegel sinds 1993 ongeveer 3 centimeter gestegen. Dat lijkt weinig, maar de consequenties doen zich nu al voelen. In de Stille Oceaan verdwijnen grote delen van sommige eilanden al onder water.

5. Koraal verdwijnt massaal: Door opwarming van het oceaanwater verbleken en vergaan koraalriffen. De ergste koraalverbleking in de geschiedenis duurde van 2014 tot 2017.

6. Het aantal natuurrampen steeg: Cyclonen hadden grote impact op de levens van miljoenen in India, Bangladesh, Mozambique, Malawi, Zimbabwe en Madagaskar. Er waren enorme overstromingen in Iran Ethiopië, de Filipijnen en Bolivia. In Afrika zorgde de droogte voor een voedseltekort voor miljoenen mensen. De bosbranden in Australië zorgden voor een aanhoudende vluchtelingenstroom en de dood van miljarden dieren.

Bron: Milieudefensie, 15 januari 2020.

Schaliegas en plastic: een klimaatramp

Ethaan was vroeger een afvalproduct van de schaliegaswinning. Tot men ontdekte dat je van dit gas in kraakinstallaties ethyleen kan maken onder hoge temperaturen, en vervolgens plastic korrels. En zo werd de plasticindustrie aanjager van de schaliegaswinning en joegen de oliebedrijven de plasticproductie aan. Vaak investeren ze samen in nieuwe installaties. De lijst met geplande ethaankrakers is lang en geografisch verspreid over Europa, de Verenigde Staten, Oost-Azië en het Midden-Oosten. In totaal wordt er 225 miljard dollar geïnvesteerd in de uitbouw van een gigantische infrastructuur voor de productie van meer plastic. Het zijn fabrieken die ons voor tientallen jaren vastklinken aan fossiele brandstoffen op een moment dat we het gebruik zo snel mogelijk moeten afbouwen. Het Centre for International Environmental Law berekende dat de plasticindustrie nu al goed is voor een uitstoot van 850 miljoen ton broeikasgassen. Dat is evenveel als 150 kolencentrales. Ondertussen neemt de invoer van vloeibaar schaliegas in Europa enorm toe.

Fracking, het procedé waarbij men onder hoge druk een mengsel van chemicaliën, water en zuren in schalie (sedimentair gesteente) pompt om het te breken en het gas af te tappen, is slecht voor klimaat, mens en natuur. Al in 2012 stuurde UNEP, het milieuagentschap van de Verenigde Naties, een heldere waarschuwing uit over de gevaren van fracking. Het leidt tot giftig afval, waterverontreiniging en ademhalingsproblemen bij de omwonenden.

En dan de ethyleen-korrels. Deze laten overall waar ze geproduceerd en verscheept worden een spoor van

vervuiling na. De Plastic Soup Foundation schat dat in de Europese Unie 23 miljard plastic korrels per dag verloren gaan en in de natuur, de riolering en uiteindelijk in zee belanden. Dat zijn er 265.000 per seconde. De Plastic Soup Foundation heeft bij de rechter een verzoek ingediend om Ducor Petrochemicals in de haven van Rotterdam te verplichten de tientallen miljoenen korrels in de omgeving op te ruimen. Ook Natura 2000-gebieden zijn bezaaid met duizenden plastic korrels per vierkante meter.

Bron: MO, 19 januari 2020*

Korter wasprogramma halveert plasticvervuiling

Een korte wasbeurt op lage temperatuur is niet alleen veel beter voor je kledij, maar houdt ook heel wat microplastics uit het milieu. Dat blijkt uit onderzoek door de Universiteit van Leeds in samenwerking met wasmiddelenfabrikant Procter & Gamble. Tijdens elke wasbeurt komen honderdduizenden microplastics in het afvalwater terecht. Om die impact op het milieu te verminderen, is het beter de wascyclus zo kort en koud mogelijk te houden. Dat is overigens ook beter voor de kleuren van je kleding, en het leidt tot minder slijtage.

Synthetische microvezels vormen meer dan een derde van alle plasticvervuiling in de oceanen. Maar ook microvezels van

katoen en andere natuurlijke materialen worden in steeds grotere aantallen gevonden. Ook over hun impact zijn wetenschappers bezorgd.

Bron: MO, 20 januari 2020*

Zuid-Amerika is levensgevaarlijk voor milieuactivisten

In amper vijftien jaar tijd, van 2002 tot 2017, is het aantal moorden op milieuactivisten wereldwijd verdubbeld. Drie kwart van die 1558 moorden vond in Latijns-Amerika plaats, blijkt uit een studie in Nature Sustainability. Het gaat om gemeenschapsactivisten, advocaten, journalisten, leden van sociale bewegingen, ngo-medewerkers en leden van inheemse groepen, die zich inzetten voor het behoud van bossen en zich verzetten tegen mijnbouw of industriële landbouw.

Brazilië staat met 609 moorden bovenaan in de rangschikking van de zestien Latijns-

Amerikaanse landen, waar twee derde van alle moorden wereldwijd plaatsvonden: 164 in Colombia, in Honduras 138, in Peru 79 en in Mexico 66. Het enige land buiten de regio dat dit niveau van geweld bereikt, is de Filippijnen met 192 doden.

De sterke vraag naar natuurlijke hulpbronnen in combinatie met een zwakke rechtsstaat maakt Latijns-Amerika tot een van de slechtste regio's ter wereld op dit punt. Bovendien heeft Latijns-Amerika ook de grootste concentratie van inheemse gemeenschappen. Het is vaak in hun gebieden dat men aan mijnbouw en energiewinning doet, met conflicten als gevolg. Tussen 2015 en 2017 werden wereldwijd ten minste 121 inheemse activisten vermoord. Daarvan vonden 82 moorden in Latijns-Amerika plaats.

KERK WERELDWIJD

“De mensen die het meest voldoening halen uit hun leven zijn zij die elke ochtend opstaan en zich inzetten voor iets dat groter is dan henzelf. Het zijn mensen die om anderen geven, die iemand in nood de helpende hand reiken of die zich uitspreken tegen onrecht.” - Wilma Mankiller (1945, de eerste vrouwelijke chieft van de Cherokee Nation, VS)

2019 een bloedig jaar voor christenen

Volgens Kerk in Nood was 2019 een bloedig jaar voor christenen wereldwijd, met als triest dieptepunt de dood van 250 kerkgangers door aanslagen tegen drie

kerken in Sri Lanka tijdens Pasen. Ook de toestand in China en in India baart grote zorgen. Zo heeft de Chinese overheid meer dan honderd gebedsplaatsen en andere plaatsen van samenkomst van Romegetrouwe, ondergrondse Chinese katholieken gesloten. Het uiteindelijke doel is dat alle katholieke parochies zich aansluiten bij de door Peking gecontroleerde Chinese Katholieke Patriottische Vereniging (CKPV).

Zorgwekkend is ook de situatie van christenen in Nigeria, waar de islamitische terroristen van Boko Haram in het noorden van het land en langs de grens met Kameroen terreur zaaien. In Burkina Faso werden minstens zeven aanvallen uitgevoerd tegen katholieke en

protestantse geloofsgemeenschappen. Daarbij werden 34 christenen – onder wie twee priesters en twee pastors – vermoord.

De situatie van de christenen in het Midden-Oosten blijft penibel. Door de spanningen en dreigingen besluiten steeds meer christenen in landen als Irak, Syrië en Libanon om te migreren.

Kerk in Nood pleit bij intergouvernementele organisaties als de EU en de VN om godsdienstvrijheid als een fundamenteel mensenrecht te beschouwen, dat op alle niveaus en in alle landen mogelijk moet worden gemaakt en moet worden beschermd.

Bron: Kerk in Nood

Voorzitter Duitse lutheranen bedreigd

Heinrich Bedford-Strohm, de voorzitter van de Evangelische Kerk in Duitsland (EKD), is met de dood bedreigd omwille van de kerstoproep van de Duitse Lutherse kerk voor financiële steun voor schepen die drenkelingen redden op de Middellandse Zee. Bedford-Strohm blijft bij zijn standpunt en vindt dat de kerkelijke inzet voor vluchtelingen

rechtstreeks voortvloeit uit het christelijke geloof.

Al langer liggen reddingswerkers die op zee mensen in nood helpen onder vuur. Zij zouden met hun goede bedoelingen illegale migratie bevorderen. De cijfers bevestigen dit beeld niet. In 2014 en 2015 nam het aantal mensen dat de Middellandse Zee probeerde over te steken sterk toe. Op dat moment waren er nog nauwelijks ngo-schepen actief. Smokkelaars stuurden migranten in steeds wrakkere boten het water op, nog voordat de ngo's hun activiteiten opvoerden. In de periode dat de reddingsschepen van de ngo's op het toneel verschenen, nam het aantal bootvluchtelingen juist af.

Bron: EKD/Vaticannews.va

AGENDA

Vught, 7-9 februari [Passie voor Compassieweekend](#) - Een weekend voor jonge mensen die zich samen met mensen van verschillende religieuze achtergronden willen bezinnen op het begrip compassie.

Landelijk: 26 februari t/m 12 april - [Vastenactie](#) : In de vastentijd roept de Bisschoppelijke Vastenactie ons op even te minderen voor een ander. Centraal in de campagne van dit jaar staan projecten die beroepsonderwijs bieden aan jongeren in

diverse continenten en daarmee de kansen op een betere toekomst vergroten.

26 februari t/m 12 april:

Vastenmeditaties KNR - De KNR heeft als jaarthema 'Omgaan met verschillen.' In de Vastentijd biedt de KNR Vastenmeditaties aan die ons laten nadenken over hoe we hier zelf mee omgaan. Oordelen we soms niet te snel? Staan we open voor verschillen? Aan de hand van een bijbeltekst zullen zeven religieuzen ons hiermee op weg helpen. Wilt u deze ontvangen? Meldt u dan aan via communicatie@knr.nl

12-13 maart: [Ecologische Ethiek](#) - Het Franciscaans Studiecentrum organiseert in maart een congres over de [Duurzame duurzaamheid](#) en ecologische ethiek. Daaromheen worden ook enkele publieksactiviteiten georganiseerd. Zie: https://laudatosi.nl/pdf/Uitnodiging_Duurzame_Duurzaamheid.pdf

Friesland: 2, 3, 4 april: [Pelgrimstocht Vastenactie](#) - Onder het motto 'Klooster klunen' organiseert Vastenactie de jaarlijkse pelgrimstocht in Friesland. Tijdens de drie dagen maken de deelnemers wandelingen in de omgeving van Drachten. De pelgrimstocht is een bezinningstocht en een sponsortocht waarbij geldt opgehaald wordt voor de Vastenactie.

Tot 30 april, [aanmelden nominaties KNR-Waarderingsprijs](#) - In het kader van het jaarthema 'Omgaan met verschillen' is de KNR op zoek naar mensen en initiatieven die zich inzetten om verschillen te overbruggen. Zij komen in aanmerking voor de KNR-Waarderingsprijs: een prijs van de religieuzen voor een project of initiatief waarin de religieuzen zich herkennen en dat door middel van onderwijs of vorming in brede zin bijdraagt aan het overbruggen van verschillen en het samenbrengen van diverse bevolkingsgroepen.

's-Hertogenbosch, 9 mei, Inspiratiedag en viering 50 jaar [Week Nederlandse Missionaris](#) - De inspiratiedag van de WNM is dit jaar extra feestelijk vanwege de viering van 50 jaar WNM. Verschillende missionaire werkers en missionarissen zullen aanwezig zijn, waaronder broeder Jan Heuft m.afr. en Colinda Janssen, de twee boegbeelden van de campagne van dit jaar.

20 juni, Groene Fietstocht - Op 20 juni organiseren A Rocha en de Groene Kerken een Groene Fietsroute. Op verschillende locaties in Nederland worden routes uitgezet langs Groene Kerken, om lekker buiten te zijn én van elkaar te leren hoe je als kerk duurzamer en eerlijker kan zijn. De organisatie is hiervoor nog op zoek naar kerken die de kerktuin 'groener' hebben gemaakt of daarmee bezig zijn, bijvoorbeeld door aanleg van bloeiende bloemen en planten of een kruidenrijk grasveld, het plaatsen van nestkasten of een bijenhotel, of het aanleggen van een groen dak. Stuur een mailtje naar: hartvoordeschepping@arocha.org.

COLOFON:

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de Konferentie Nederlandse Religieuzen, en verschijnt zes keer per jaar. Met deze nieuwsbrief wil de KNR religieuzen en geïnteresseerden informeren over actuele thema's rond gerechtigheid, vrede, heelheid van de schepping en interreligieuze dialoog. Reacties en suggesties kunt u sturen naar:

*Postbus 111
5201 AC 's-Hertogenbosch
Tel. 073 – 692 13 88
Email: cpr@knr.nl*